

Ievadziņojums pie Lubānas novada pašvaldības 2021.gada budžeta.

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai, kā arī teritorijas ilgtermiņa attīstībai.

Lubānas novada pašvaldības budžets 2021.gadam sastāv no pamatbudžeta, ko veido attiecīgas ieņēmumu un izdevumu daļas. Pašvaldība ir ņemusi vērā visu nozaru intereses un centusies sabalansēt pieejamos finanšu līdzekļus tā, lai nodrošinātu uzlabojumus sabiedrībai svarīgās jomās.

Sastādot 2021.gada budžeta plānu, pieejamie resursi tika sadalīti atbilstoši novada attīstības prioritātēm, nodrošinot budžeta sabalansētību. Galvenās budžeta prioritātes ir finansējuma nodrošināšana infrastruktūras uzlabošanai un attīstībai, primārajām sociālajām vajadzībām maznodrošinātajai sabiedrības daļai, kvalitatīvas izglītības sistēmas uzturēšanai, kā arī kultūras, sporta un tūrisma nozares veicināšanai. Jau vairākus gadus pašvaldībā tiek izsludināts projekts uzņēmējdarbības uzsākšanai "Sāc Lubānā", tādējādi veicinot iedzīvotāju aktivitāti uzsākt uzņēmējdarbību. Tāpat turpināsies iedzīvotāju iniciatīvas, līdzdalības un piederības veicināšanas projekti, tādējādi veicinot iedzīvotāju aktivitāti un līdzdalību novada aktivitātēs.

Ieņēmumi

Pamatbudžets ir Lubānas novada pašvaldības budžeta galvenā daļa, kura ieņēmumus veido *nodokļu ieņēmumi* – iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis; *nenodokļu ieņēmumi*, kuros ietilpst ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma, valsts un pašvaldību nodevām, sodiem un sankcijām, ieņēmumi no pašvaldības īpašuma iznomāšanas un pārdošanas; *Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem*; *Valsts budžeta transferti*, t.sk. valsts budžeta mērķdotācijas īpašiem mērķiem, galvenokārt pedagogu darba samaksai, kā arī dažādu Eiropas Savienības fondu līdzfinansēto projektu īstenošanai; *Citu pašvaldību transferti*, t.sk. maksājumi par Lubānas novada izglītības iestāžu pakalpojumiem.

Pamatbudžeta līdzekļu atlikums 2021.gada 1.janvārī veido 754 518 euro.

Budžeta ieņēmumu kopējais apjoms 2021. gadam tiek plānots 2 720 516 euro apmērā¹.

Nodokļu ieņēmumi. Ieņēmumi no nodokļiem plānoti 1 151 313 euro, jeb 42,3 % no ieņēmumu kopapjomā. Nodokļu ieņēmumu kopapjoms tiek plānots par 9,2 % mazāks, nekā 2020.gada budžeta plānā.

Lielākais īpatsvars nodokļu ieņēmumu plānā ir iedzīvotāju ienākuma nodoklim- 89,7 % (2020.gadā attiecīgi 91,1 %), nekustamā īpašuma nodokļa īpatsvars veido attiecīgi 9,72 % nodokļu ieņēmumu. Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa tiek plānoti 1 033 425 euro (ieskaitot 2020.gada atliku 20 911 euro) jeb par 11,6 % mazāk, kā 2020.gadā faktiski saņemts. Samazinājuma iemesls saistīts ar iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu sadalījuma starp valsts budžetu un pašvaldību budžetiem izmaiņām: pašvaldību budžetiem — 75 procentu apmērā un valsts budžetam — 25 procentu apmērā (iepriekšējos periodos šis sadalījums bija noteikts 80 un 20 procenti).

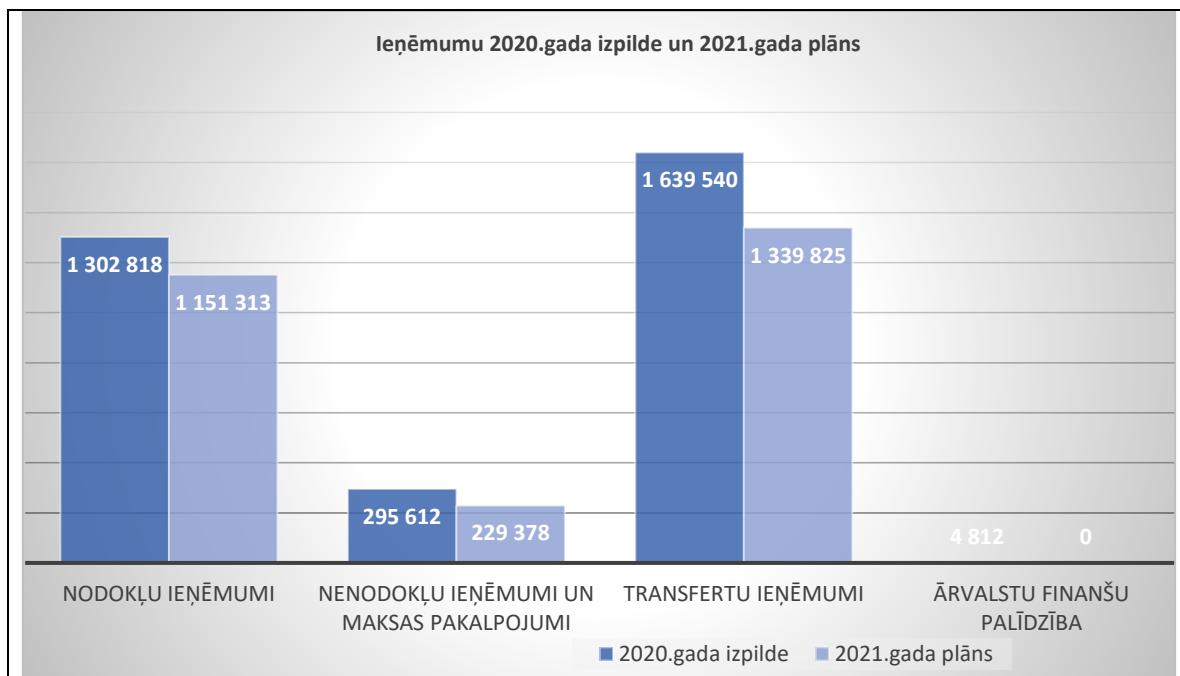
Nenodokļu ieņēmumi un maksas pakalpojumi. 2021.gada novada budžetā nenodokļu ieņēmumus un ieņēmumus no maksas pakalpojumiem plānots iekasēt 229 378 euro apmērā, kas ir par 66 234 euro mazāk nekā saņemts 2020.gadā. Samazinājums saistīts ar pašvaldības noteiktajiem ēdināšanas maksas atvieglojumiem visās pašvaldības izglītības iestādēs 100 % apmērā. Pārējos ieņēmumus veido valsts un pašvaldību nodevas, naudas sodi un sankcijas un pārējie nenodokļu ieņēmumi (t.sk. finansējums dažādu atsevišķu pasākumu, projektu realizācijai) un pašvaldības

¹ valsts budžeta mērķdotācijas pedagogu atlīdzībai noteiktas janvāra-augusta mēnesim.

sniegtie maksas pakalpojumi.

Transfertu ieņēmumi. Pašvaldības ieņēmumu struktūrā liels īpatsvars ir no valsts budžeta un citu pašvaldību budžetiem saņemtajiem maksājumiem (*transfertu ieņēmumiem*), tie plānoti 1 339 825 euro, jeb 49,2% no ieņēmumu kopapjoma.

Dotāciju no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda plānots saņemt 669 616 euro (t.sk. 2020.gada atlikums 8 416 euro) apmērā, kas sastāda 24,6% no ieņēmumu kopapjoma. Arī šajā ieņēmumu pozīcijā, salīdzinot ar 2020.gadu, ir samazinājums par 31 060 euro.

1.attēls *Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi 2020.gada izpilde un 2021.gada plāns (euro)*.

2020.gada un 2021.gada transfertu ieņēmumi savstarpēji nav salīdzināmi sakarā ar to, ka mērķdotācija pedagogu atlīdzībai 2021.gadā sākotnēji tiek piešķirta janvāra-augusta mēnesim.

Lubānas novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi tiek novirzīti pašvaldības funkciju nodrošināšanai – izdevumiem no budžeta finansētu institūciju, tajā skaitā pašvaldības izglītības, kultūras un veselības aizsardzības iestāžu, Sociālā dienesta un administrācijas uzturēšanai, novada izglītības, sporta un kultūras pasākumu finansēšanai, novada infrastruktūras uzturēšanai, samaksai par novada pasūtījumu veikšanu, pabalstiem maznodrošinātājiem iedzīvotājiem, investīciju finansēšanai, atbalstam biedrībām un nodibinājumiem, kā arī citiem izdevumiem.

Izdevumi

Pamatbudžeta izdevumu kopējais apjoms 2021. gadam plānots 3 187 217 euro apmērā.

Lielākie izdevumi Lubānas novada pašvaldības 2021. gada budžetā, tāpat kā līdz šim, plānoti izglītībai, kas uz budžeta noteikumu apstiprināšanas brīdi sastāda 1 355 400 euro, jeb 42,5 % no kopējiem plānotajiem pamatbudžeta izdevumiem.

Arī 2021.gadā tiks nodrošināta bezmaksas ēdināšana visiem izglītības iestāžu audzēkņiem, šim mērķim pašvaldība izlietos 90 311 euro.

Nemot vērā pašreizējo ekonomisko situāciju valstī, kas ietekmē mūsu iedzīvotāju labklājību, dome izvirza sociālo politiku par vienu no savas darbības prioritātēm. Izdevumu sadaļā „Sociālā

aizsardzība” ieplānoti 628 812 euro, jeb 19,6% no pamatbudžeta izdevumiem. Šajā izdevumu pozīcijā, salīdzinot ar 2020.gada izdevumiem, paredzēts pieaugums par 112 050 euro. Finansējums piešķirts Sociālā dienesta un bāriņtiesas darba nodrošināšanai, ģimeņu ar bērniem atbalstam, sociālo pabalstu izmaksai un pārejai sociālajai palīdzībai.

Lubānas novada pašvaldība, izmantojot savus finanšu resursus un piesaistot Eiropas Savienības finansējumu, 2021.gadā atvērs dienas centru personām ar garīga rakstura traucējumiem pašvaldībai piederošajā īpašumā "Eglāji 1", Indrānu pagastā, Lubānas novadā.

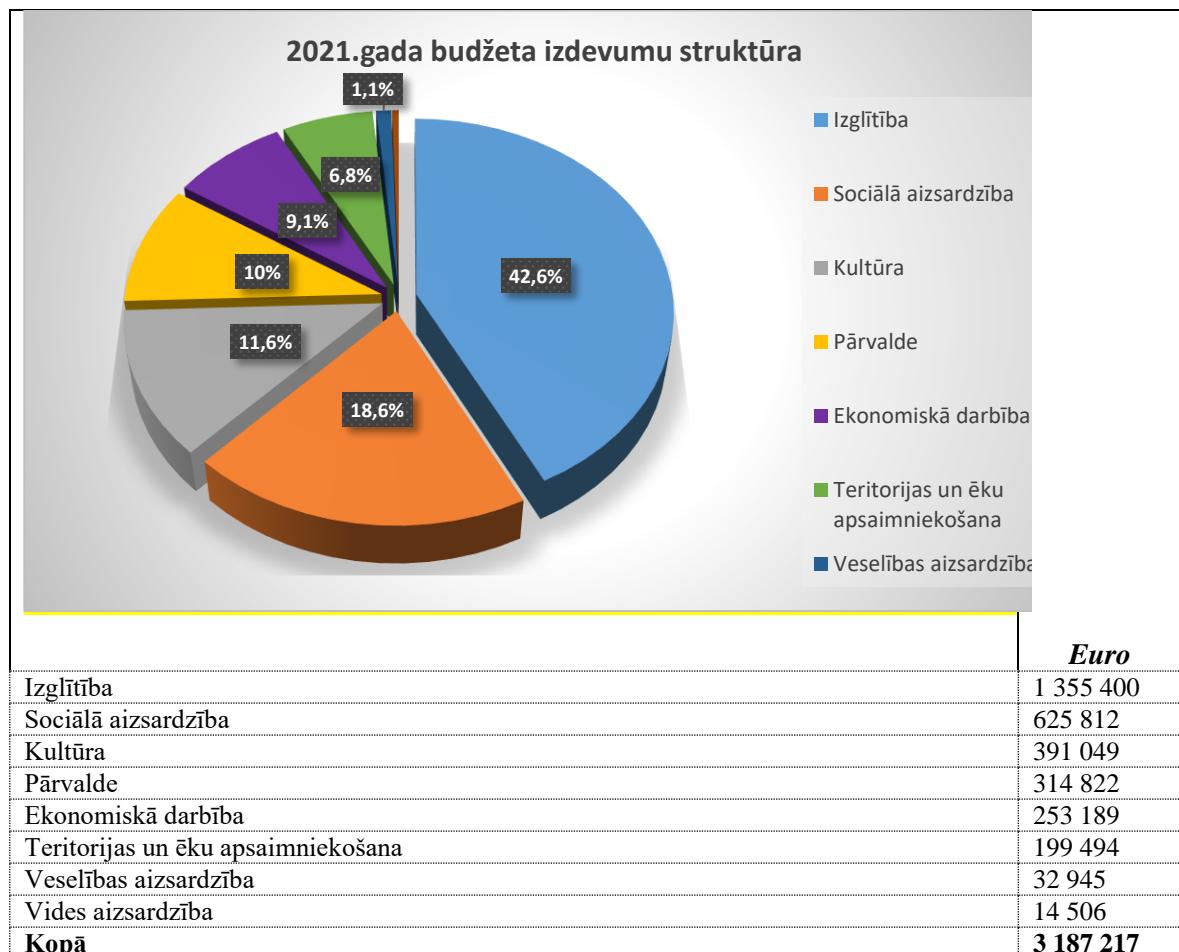
Ar katru gadu tiek palielināts finansējums kultūras nozarei. Kultūras iestāžu uzturēšanai, infrastruktūras attīstībai un pasākumu organizēšanai 2021.gadā paredzēti 391 049 euro, jeb 12,3% no pamatbudžeta izdevumiem.

2021.gada budžeta deficitā (izdevumu pārsnieguma pār ieņēmumiem) 466 701 euro apmērā finansēšana tiks veikta no naudas līdzekļu atlikuma uz gada sākumu. 52,5 % jeb 244 917 euro no kopējās budžeta deficitā segšanai paredzētās summas tiks izlietota investīcijām (pamatlīdzekļu iegādei un kapitālajiem remontiem).

Nesadalīto (brīvo) līdzekļu atlikums budžeta plānā paredzēts 228 286 euro apmērā, bet līdzekļi neparedzētiem gadījumiem- 12 000 euro.

2020.gadā tika pabeigta pašvaldības autoceļa Jaunie kapi – Birznieki – Dambīši posma un tilta pār Liedi pārbūve. Projekts realizēts Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Lauku attīstības programmas (LAP) pasākuma „Pamatpakaļpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” ietvaros. Kopējās projekta izmaksas, ieskaitot pašvaldības ieguldījumu, sastāda 415 771 euro.

Pārskata gadā pašvaldība, saņemot ilgtermiņa aizņēmumu no Valsts kases, īstenoja investīciju projektu “Latgales ielas atjaunošana Lubānā” par kopējo summu 100 016 euro, t.sk. aizņēmuma summa 75 000 euro.

2.attēls Pašvaldības 2021.gada pamatbudžeta izdevumu struktūra (euro un procenti).

Programma turpmākajiem 2 saimnieciskajiem gadiem

Lubānas novada attīstība tiks plānota saskaņā ar Lubānas novada Attīstības programmā 2019.-2025.gadam noteiktajām prioritātēm, mērķiem, rīcībām un uzdevumiem. Lubānas novada pašvaldības darbība arī turpmāk būs vērsta uz pašvaldības pamatfunkciju izpildi, finanšu stabilitātes nodrošināšanu, iedzīvotāju ekonomisko, sociālo, izglītības un kultūras iespēju paplašināšanu. Turpināsies investīciju piesaiste novada attīstībai atbilstoši pašvaldības finansiālajām iespējām, par prioritāru uzdevumu izvirzot uzņēmējdarbības attīstību novada teritorijā un atbalstu ģimenēm ar bērniem.

Pašvaldības aizņēmumi

Saskaņā ar noslēgtiem aizņēmumu līgumiem ar Valsts kasi, 2021.gadā paredzēts atmaksāt ilgtermiņa aizņēmumu pamatsummas 59 531 euro apmērā.

28.01.2021.

Lubānas novada domes priekšsēdētājs

T.Salenieks